

Lørdag.**Innhold****4****Helge-quiz***Quizmaster Trine Aalborg er på plass med 50 spørsmål.***6****Kjøretøy som livsstil***Paret elsker lange bilturer, aller helst i ekspedisjonsbilen.***10****Sukkers virkning på barn***Er det bare en myte at sukker gjør barn «hyper»?***18****Stor sjakkprestasjon***Et norsk lag gikk til topps i EM for klubblag.***12:** Seks sider kryssord.**19:** Ukens bridge.**20:** Hjernetrim.**21:** Tegneserien Lunch.**22:** Mat-tips.**Aftenposten****Trine Eilertsen**

Sjefredaktør

Audun Solberg

Redaktør avis og forlag

Kristoffer Nordvik

Utgaveansvarlig

Trykk

Ålgård Offset AS

Skikk & bruk**Skal jeg også spille av høylytte videoklipp på mobilen?***Overalt sitter folk og ser høylytte videoklipp på mobilen. Skal jeg gjøre det samme, undrer leseren.***Tekst** Etikette-ekspert Sofia Larsson

Spørsmål: Hva tenker du om folk som spiller av høylytte videoer og lydklipp på mobilen ute blant andre mennesker? Da jeg nylig var på kafé, viste en ved nabobordet et morsomt klipp med en skrikende baby til vennen sin. Det varte og rakk før det endelig ble stille. Puh!

Etterpå begynte flere andre kafégjester å høre på høy musikk. Med mobiltelefonenes dårlige lyd kvalitet ble det ganske plagsomt.

Hvorfor skal jeg ta hensyn til nabobordet og folk rundt meg når jeg føler for å spille av en video eller musikk med høy lyd for noen, når ingen andre gjør det - skal jeg også bare lage en stor og sjenerende lydvegg med mobilen?

Hva mener du, som har øret rettet mot det som rører seg i samtiden?

- Vendela

Sofia Larsson svarer: Dette er en problemstilling jeg ofte tenker på - både profesjonelt og privat. For hvordan skal vi kunne dra nytte av det beste teknologitviklingen har å tilby - og kvitte oss med det som er dårlig?

Den amerikanske medievitaren Henry Jenkins har kalt dagens telefoner for «den digitale motparten til en sveitsisk lomme-kniv». En slik dings er definitivt noe man kan ha stor nytte av, men den kan også brukes til å skade andre.

Et forslag til en bedre holdning til telefonen, som jeg har festet meg ved, kommer fra Nanna Gillberg, som forsker på digitalisering ved Handelshøyskolen i Göteborg, og som jeg har intervjuet flere ganger.

Hun mener at man skal sammenligne mobilbruk med for eksempel å lese en

bok. Å ta opp en bok og begynne å lese midt i et middagsselskapet ville ha vært både merkelig og uakseptabelt.

Å høre på høylytte lydklipp på mobilen, blir som om å ta med seg en høytter på kafé eller restaurant. Her omgås vi andre gjester og må oppføre oss på en måte som gjør at alle får en hyggelig opplevelse.

Dette kan du gjøre selv. Noe som personlig forvirrer meg er foreldre som lar barna sine se på lange filmer, gjerne flere forskjellige samtidig, slik at det blir en total kakofoni.

Selv om jeg forstår frustrasjonen din godt, kan jeg ikke anbefale ditt forslag om å eskalere situasjonen. Det er bedre å si ifra på en hyggelig måte. Når en person har mobilen på høy lyd, er det relativt enkelt å be denne personen om å bruke hodetelefoner i stedet.

Er det snakk om flere personer, er det kanskje ikke aktuelt å bruke hodetelefoner, men forhåpentlig er de blitt gjort oppmerksom på, og innsett at de faktisk ikke befinner seg i en egen boble, men ute blant andre folk.

En enkel måte å unngå dilemmaet er å bruke hodetelefoner selv. Da har du alltid muligheten til å skape ditt eget lyd miljø.

Tvang og forbud. Jeg tror at vi som samfunn må prøve å skape et «post-smarttelefon-miljø» som fremmer menneskelige relasjoner og demper forstyrrende elementer. Det er bra at restauranter og kafeer oppfordrer til redusert mobilbruk.

Denne saken har også vært publisert i Svenska Dagbladet.